

Tunnistetiedot poistettu

Käännös

C-530/19 – 1

Asia C-530/19

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

11.7.2019

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Oberster Gerichtshof (ylin tuomioistuin, Itävalta)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

17.6.2019

Vastaaaja, vastapuoli ja valittaja:

NM, NIKI Luftfahrt GmbH:n omaisuutta koskevan maksukyvyttömyysmenettelyn selvittäjänä

Kantaja, valittaja ja vastapuoli:

ON

Oberster Gerichtshof on muutoksenhakutuomioistuimena [– –] asiassa, jossa vastapuolena on ON, Guttaring, [– –] ja valittajana NM, asianajaja, Wien [– –], NIKI Luftfahrt GmbH:n omaisuutta koskevan maksukyvyttömyysmenettelyn selvittäjänä, joka koskee maksukyvyttömyysvaateiden olemassaolon toteamista [– –], 18 916,51 euron ja liitännäiskulujen suorittamista ja vahvistamista [– –], menettelyssä, joka koskee [– –] valitusta, jonka valittaja on tehnyt Oberlandesgericht Wienin (Wienin osavaltion ylioikeus) toisen asteen tuomioistuimena 14.2.2019 tekemästä päätöksestä, [– –] jolla Landesgericht Korneuburgin (osavaltion tuomioistuin, Korneuburg) 21.11.2018 antama tuomio [– –] on vastapuolen valituksen johdosta kumottu ja asia määrätty palautettavaksi ensimmäisen asteen tuomioistuimeen uuden ratkaisun tekemiseksi täydentävän menettelyn jälkeen, tehnyt suljetussa käsittelyssä seuraavan [alkup. s. 2]

päätöksen:

FI

I. Unionin tuomioistuimelle esitetään SEUT 267 artiklan nojalla seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

1. Vastaako lentoliikenteen harjoittaja, jonka on asetuksen (EY) N:o 261/2004 5 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan tarjottava matkustajalle 9 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua apua, tämän asetuksen perusteella matkustajan loukkaantumisesta aiheutuneista vahingoista, joiden syynä on ollut lentoliikenteen harjoittajan tarjoaman hotellin työntekijöiden huolimaton toiminta?

2. Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi:

Rajoittuuko lentoliikenteen harjoittajan asetuksen (EY) N:o 261/2004 9 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu velvollisuus hotellin välittämiseen matkustajalle ja majoituskustannuksista huolehtimiseen, vai vastaako lentoliikenteen harjoittaja majoituksesta kokonaisuutena?

II. Menettely lykätään Gerichtsorganisationsgesetzin (oikeuslaitoksen organisaatiosta annettu laki) 90a §:n 1 momentin nojalla, kunnes ennakkoratkaisupäätös on annettu.

Perustelu:

A. Tosiseikat

Valittajana oleva asianajaja toimii itävaltalaista lentoliikenteen harjoittajaa koskevan maksukyvyttömyysmenettelyn selvittäjänä. Kyseinen lentoliikenteen harjoittaja oli vastuussa lennosta, jolla Itävallassa asuvan vastapuolen [alkup. s. 3] oli valmismatkasopimuksen perusteella tarkoitus matkustaa Mallorcalt Wieniin. Lennon peruuntumisen vuoksi lentovaraus muutettiin seuraavan päivän illaksi. Tästä syystä lentoliikenteen harjoittajan oli asetuksen (EY) N:o 261/2004 5 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan, luettuna yhdessä 9 artiklan 1 kohdan b alakohdan kanssa, tarjottava matkustajalle hotellimajoitus. Lentoliikenteen harjoittaja täytti tämän velvollisuutensa majoittamalla vastapuolen paikalliseen hotelliin.

Vastapuolen on käytettävä pyörätuolia. Hän lähti seuraavana päivänä kävelyllä aviomiehensä kanssa, joka työnsi pyörätuolia. Heidän palatessaan hotellille pyörätuoli jäi etupyörästään kiinni tien asfalttipäällysteessä poikittain olevaan halkeamaan. Vastapuoli putosi rullatuolista eteenpäin ja loukkaantui vaikeasti.

B. Asianosaisten lausumat ja vaatimukset

Vastapuoli vaatii vahingonkorvausta. Hän vaatii yhtäältä maksukyvyttömyysmenettelyssä ilmoittamansa mutta valittajana olevan selvittäjän kiistämän korvausvaatimuksen toteamista vaateeksi, jota voidaan vaatia maksukyvyttömyysmenettelyssä, ja toisaalta selvittäjän maksuvelvollisuuden

vahvistamista tarvittaessa lentoliikenteen harjoittajan vastuuvakuutuksen perusteella. Vastapuolen mukaan onnettomuus tapahtui hotellin alueella ja hotelliyrityksen työntekijät ovat menetelleet huolimattomasti, koska tiessä olevaa halkeamaa ei ollut korjattu tai muutoin suojattu.

Valittaja vetoaa siihen, että asetuksessa (EY) N:o 261/2004 tai kansallisessa lainsäädännössä ei säädetä lentoliikenteen harjoittajan vastuusta siinä tapauksessa, että hotelliyrityksen työntekijät menettelevät huolimattomasti. Kyseisessä asetuksessa pikemminkin suhtaudutaan kielteisesti tällaiseen vastuuseen, koska **[alkup. s. 4]** lentoliikenteen harjoittajan velvollisuudet on rajattu majoituksen tarjoamiseen. Kansalliseen lainsäädäntöön perustuva vastuu veisi lentoliikenteen harjoittajan korvausvelvollisuuden liian pitkälle. Lisäksi hotellin työntekijät eivät ole menetelleet huolimattomasti; vastapuolen pitäisi näyttää toteen se, että halkeama oli hotellin alueella eikä sitä ollut suojattu.

C. Menettely tähän mennessä

Ensimmäisen asteen tuomioistuin hylkäsi kanteen. Vastapuoli ei voi perustaa vaatimuksiaan asetukseen (EY) N:o 261/2004, koska lentoliikenteen harjoittajan velvollisuutena on ollut ainoastaan majoituksen tarjoaminen; vastuu välillisistä vahingoista, jotka ovat aiheutuneet hotellin työntekijöiden väitetyistä huolimattomuudesta, ei perustu sanottuun asetukseen. Vaatimuksia ei voida myöskään perustaa kansalliseen lainsäädäntöön, sillä vastapuolen ja lentoliikenteen harjoittajan välillä ei ole ollut sopimussuhdetta ja sopimussuhteen ulkopuolinen vastuu muilta osin on rajoitettu; vastapuoli ei tältä osin ole esittänyt perusteltuja väitteitä. Tämän oikeudellisen tulkinnan perusteella ensimmäisen asteen tuomioistuin ei ottanut kantaa siihen, onko onnettomuus ylipäänsä tapahtunut hotellin alueella ja ovatko hotellin työntekijät menetelleet huolimattomasti.

Toisen asteen tuomioistuin kumosi tämän tuomion ja määräsi asian palautettavaksi ensimmäisen asteen tuomioistuimeen uuden ratkaisun tekemiseksi täydentävän menettelyn jälkeen.

Lennota vastaava lentoliikenteen harjoittaja on ollut tässä tapauksessa velvollinen tarjoamaan asetuksen (EY) N:o 261/2004 9 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua apua. Jos lentoliikenteen harjoittaja ei olisi täyttänyt tätä velvollisuuttaan, sen olisi pitänyt suorittaa vastapuolelle asianmukainen ja kohtuullinen korvaus laiminlyönnin aiheuttamista haitoista. Tämä **[alkup. s. 5]** oikeus korvaukseen perustuu siihen, että asetuksen (EY) N:o 261/2004 12 artiklan mukaan tämän asetuksen rinnalla sovellettavan kansallisen lain mukaiset velvollisuudet on laiminlyöty. Saman pitää koskea – tässä tapauksessa väitettyä – puutteellista suoritusta, johon on syylistynyt lentoliikenteen harjoittajan käyttämä hotelliyritys (tai sen työntekijä). Myös puutteellinen suoritus oikeuttaa korvaukseen kansallisen lainsäädännön mukaan, ja lentoliikenteen harjoittaja on Itävallan lain nojalla vastuussa hotellin työntekijöiden huolimattomasta

toiminnasta. Koska ensimmäisen asteen tuomioistuin ei eriävän oikeudellisen tulkintansa vuoksi ottanut kantaa onnettomuuden tarkempiin olosuhteisiin, valituksenalainen tuomio on kumottava ja palautettava ensimmäisen asteen tuomioistuimeen lisämenettelyä varten.

Oberster Gerichtshofilla on käsiteltävänä valittajan tekemä valitus, jossa valittaja vaatii alkuperäisen hylkäävän tuomion vahvistamista. Lentoliikenteen harjoittaja on täyttänyt asetuksen (EY) N:o 261/2004 9 artiklassa säädettyt velvollisuudet tarjoamalla maksuttoman majoituksen. Kansallisen lainsäädännön soveltaminen asetuksen (EY) N:o 261/2004 12 artiklan perusteella ei saa johtaa siihen, että lentoliikenteen harjoittajalle asetetaan pidemmälle meneviä velvollisuuksia. Toisen asteen tuomioistuimen näkemys kuitenkin johtaisi siihen, koska lentoliikenteen harjoittajan pitäisi vastuun välttämiseksi tarkastaa tarjoamansa hotellit. Lisäksi toisen asteen tuomioistuimen päätelmät, jotka koskevat Itävallan lainsäädäntöä, ovat tarkemmin mainituista syistä virheellisiä.

D. Oikeusperustat

1. Lentoliikenteen harjoittajan avunantovelvollisuus perustuu **[alkup. s. 6]** *matkustajille heidän lennolle pääsynsä epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 295/91 kumoamisesta 11.4.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 261/2004 seuraaviin säännöksiin:*

5 artikla: Peruuttaminen

1. Jos lento peruutetaan:

b) lennosta vastaavan lentoliikenteen harjoittajan on tarjottava [– –] uudelleenreittityksen osalta, kun uuden lennon kohtuuden mukaan odotettavissa oleva lähtöaika on vähintään peruutetulle lennolle aikataulun mukaista lähtöaika seuraava päivä, 9 artiklan 1 kohdan b alakohdassa ja 9 artiklan 1 kohdan c alakohdassa määritettyä apua;

9 artikla: Oikeus huolenpitoon

1. Jos tähän artiklaan viitataan, matkustajalle on tarjottava ilmaiseksi:

a) [– –]

b) hotellimajoitus,

– jos ylimääräinen majoittautuminen yhdeksi tai useammaksi yöksi on välttämätöntä, tai

– jos matkustajan aikomaa pitempi oleskelu osoittautuu välttämättömäksi;

[– –]

2. Asetuksen (EY) N:o 261/2004 12 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

12 artikla: Lisäkorvaus

1. Tämän asetuksen säännöksiä on sovellettava siten, ettei rajoiteta matkustajan oikeutta muuhun korvaukseen. Tämän asetuksen nojalla myönnetty korvaus voidaan vähentää tällaisesta korvauksesta. [alkup. s. 7]

3. Itävallan yleisen siviililain (Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch, jäljempänä ABGB) 1313a § kuuluu seuraavasti:

Se, jolla on suoritusvelvollisuus toista kohtaan, on tälle vastuussa laillisen edustajansa ja niiden henkilöiden tuottamuksesta, joita hän käyttää velvollisuutensa täyttämiseen, kuten omastaan.

E. Ennakkoratkaisupyynnön perustelu

1. Ensimmäinen kysymys

1.1. Asetuksen (EY) N:o 261/2004 sanamuodosta käy ensinnäkin ilmi vain lentoliikenteen harjoittajan velvollisuus tarjota ilmainen hotellimajoitus 5 artiklan 1 kohdan b alakohdan jälkimmäisessä vaihtoehdossa tarkoitettussa tapauksessa. Unionin tuomioistuin on kuitenkin todennut, että matkustajalle syntyy tämän velvollisuuden laiminlyönnin seurauksena oikeus korvaukseen, jota ei voida katsoa asetuksen (EY) N:o 261/2004 12 artiklassa tarkoitetuksi lisäkorvaukseksi (tuomio C-83/10, *Sousa Rodriguez*, 43 kohta ja seuraava kohta). Korvaus ei saa ylittää sitä määrää, joka kunkin yksittäistapauksen olosuhteissa on tarpeellinen, asianmukainen ja kohtuullinen siltä kannalta, että lentoliikenteen harjoittajan puute kyseisen matkustajan huolenpidossa voidaan korjata (tuomio C-12/11, *McDonagh*, 51 kohta).

1.2. Jaoston käsityksen mukaan unionin tuomioistuimen päätelmistä käy selvästi ilmi se, että kyseessä on välittömästi asetukseen perustuva oikeus. Kansalliseen lainsäädäntöön ei näin ollen tarvitse vedota (tällä kannalla on myös suurin osa tuoreemmasta saksankielisestä oikeuskirjallisuudesta [– –] [alkup. s. 8] [– –]).

1.3. Mikäli huolenpitovelvoitteen laiminlyönti johtaa suoraan asetuksen perusteella matkustajan oikeuteen vaatia korvausta, ei ole poissuljettua se, että velvoitteen puutteellista täyttämistä käsitellään samalla tavalla. Näin ollen voitaisiin katsoa, että lentoliikenteen harjoittaja, joka on tarjonnut hotellimajoituksen, on suoraan asetuksen perusteella vastuussa valitsemansa hotelliyrityksen puutteellisesta suorituksesta.

1.4. Tätä näkemystä vastaan puhuu kuitenkin se, että laiminlyönnin vuoksi suoritettavan korvauksen (yllä 1.1.) on vastattava täyttämättä jäänyttä suoritusta. Näin ollen suoraan asetukseen perustuva (toissijainen) oikeus korvaukseen voisi olla mahdollinen erityisesti myös siksi, että ensisijaisen velvoitteen täyttämättä jättäminen jäisi muutoin seuraamuksitta unionin oikeuden mukaan. Puutteellisen suorituksen tapauksessa on kyse siitä, että korvausta vaaditaan vahingoista, jotka ulottuvat majoituskustannusten ulkopuolelle ja jotka sen vuoksi kuuluvat asetuksen systematiikassa 12 artiklan soveltamisalaan. Niihin liittyviä korvausvaatimuksia olisi – paitsi kun kansainvälistä sopimusta sovelletaan – näin ollen arvioitava sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaan. **[alkup. s. 9]**

1.5. Ei voida kuitenkaan sulkea pois sitä, että unionin tuomioistuin – huomioidessaan esimerkiksi tavoitteen siitä, että kaikki lentoliikenteen harjoittajat toimivat yhdenmukaistetuin ehdoin unionin alueella (asetuksen [EY] N:o 261/2004 4 perustelukappale) – rinnastaa puutteellisen suorituksen laiminlyöntiin ja katsoo myös tässä tapauksessa, että oikeus vaatia korvausta perustuu suoraan asetukseen. Edellä olevien seikkojen selvittäminen antaa vastauksen ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen.

2. Toinen kysymys

2.1. Mikäli hotellin työntekijöiden (väitetty) virheellinen toiminta ei johda oikeuteen vaatia korvausta suoraan asetuksen (EY) N:o 261/2004 perusteella, on tutkittava, voidaanko korvausta vaatia sanotun asetuksen 12 artiklan perusteella. Tätä mahdollisuutta on arvioitava mahdollisesti sovellettavien kansainvälisten sopimusten tai – niiden puuttuessa – sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaan.

2.2. Käsiteltävässä tapauksessa on riidatonta se, että vahinko ei ole tapahtunut Montrealin yleissopimuksen 17 artiklan 1 kappaleessa tarkoitetun huostassa olon aikana, minkä vuoksi korvausvaatimusta ei voida perustaa ainakaan tähän määräykseen. Myöskään sanotun yleissopimuksen 19 artiklassa tarkoitetusta viivästyksestä aiheutuneesta vahingosta ei ole kyse, koska vastapuoli ei vaadi lentoliikenteen harjoittajalta korvausta lennon viivästymisen vuoksi vaan siksi, että asetuksessa (EY) N:o 261/2014 säädetyt toimenpiteet avun tarjoamiseksi on suoritettu puutteellisesti. Nämä toimenpiteet eivät kuulu yleissopimuksen soveltamisalaan (ks. asetuksen [EY] N:o 261/2004 6 artiklassa säädetyistä avun tarjoamisesta tuomio C-344/04, IATA, 44 kohta ja sitä seuraavat kohdat). Saman pitää koskea vaatimuksia, jotka esitetään tällaisten toimenpiteiden laiminlyönnin tai puutteellisen suorituksen vuoksi. **[alkup. s. 10]**

2.3. Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi, vastapuolen oikeus korvaukseen voisi perustua vain sovellettavaan kansalliseen lainsäädäntöön. Koska vahinko on sattunut Espanjassa ja tosiseikat näin ollen liittyvät ulkomaahan, sovellettava laki on selvitetävä kansainvälisen yksityisoikeuden sääntöjen mukaan. Tässä yhteydessä voidaan käsiteltävässä asiassa jättää

avoimeksi se, perustuuko vastapuolen vaatimus sopimukseen vai onko kysymys sopimuksen ulkopuolisesta vaatimuksesta. Kaikki tarkasteltaviksi tulevat lainvalintasäännöt nimittäin viittaavat Itävallan lakiin: sopimusperusteisen vaatimuksen osalta (ks. suoraan edellä mainittuun asetukseen perustuvista vaatimuksista tuomio C-274/16, C-447/16 ja C-448/16, *flightright GmbH ym.*) Itävallan lakia sovellettaisiin Rooma I -asetuksen 5 artiklan 2 kohdan nojalla (kantajan asuinpaikka ja kuljetuksen määräpaikka Itävallassa) ja sopimukseen perustumattoman vaatimuksen osalta Rooma II -asetuksen 4 artiklan 2 kohdan nojalla, luettuna yhdessä 23 artiklan 1 kohdan kanssa (kantajan asuinpaikka ja lentoliikenteen harjoittajan kotipaikka Itävallassa). Lisäksi siitä, että molemmat asianosaiset ovat vedonneet Itävallan lainsäännöksiin, voidaan päätellä, että he ovat tehneet konkludenttisen valinnan tämän lain soveltamisesta Rooma I -asetuksen 3 artiklan 1 kohdan mukaan, luettuna yhdessä 5 artiklan 2 kohdan kanssa, tai Rooma II -asetuksen 14 artiklan 2 kohdan mukaan [– –].

2.4. Lentoliikenteen harjoittajan korvausvastuu edellyttää Itävallan lain mukaan sitä, että sen voidaan katsoa olevan vastuussa hotellin työntekijöiden huolimattomasta toiminnasta. Mahdollisena perustana tälle vastuulle on ABGB:n 1313a §:n säännös, jonka mukaan se, jolla on suoritusvelvollisuus toista kohtaan, on tälle vastuussa niiden henkilöiden tuottamuksesta, joita hän käyttää velvollisuutensa täyttämiseen. Tämä säännös koskee ensi sijassa sopimusvelvoitteiden rikkomista, mutta vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan [alkup. s. 11] sitä on sovellettava myös rikottaessa sellaisia velvoitteita, jotka ilman olemassa olevaa sopimusta perustuvat lakisääteiseen erityissuhteeseen [– –]. Käsiteltävässä asiassa on kyse tällaisesta erityissuhteesta, joka perustuu asetuksen (EY) N:o 261/2004 5 artiklan 1 kohdan b alakohdassa, luettuna yhdessä 9 artiklan 1 kohdan b alakohdan kanssa, tarkoitettuun avunantovelvollisuuteen.

2.5. Suoritusvelvollinen vastaa toisen henkilön toiminnasta kuitenkin vain silloin, kun tällainen henkilö täyttää suoritusvelvolliselle kuuluvia velvoitteita [– –]. Näin ollen ratkaisevaa on se, mikä velvollisuus lentoliikenteen harjoittajalla oli käsiteltävässä tapauksessa. Koska tämä velvollisuus perustuu asetuksen (EY) N:o 261/2004 5 artiklan 1 kohdan b alakohtaan, luettuna yhdessä 9 artiklan 1 kohdan b alakohdan kanssa, käsiteltävänä on unionin oikeutta koskeva kysymys. Jaoston näkemyksen mukaan tulkintamahdollisuuksia on kaksi:

(a) Yhtäältä voidaan katsoa, että lentoliikenteen harjoittaja on vastuussa vain majoituksen järjestämisestä eli hotellin välittämisestä ja majoituskustannuksista. Tässä tapauksessa hotelliyrityksen sopimuskumppanina olisi matkustaja, jota lentoliikenteen harjoittaja mahdollisesti edustaa sopimuksen tekemisessä. Tällöin lentoliikenteen harjoittajan vastuulla olisi vain tuottamuksellinen menettely hotellin valinnassa; korvausvaatimukset vahingoista, jotka ovat aiheutuneet hotellin työntekijöiden huolimattomasta toiminnasta, matkustajan pitäisi kohdistaa hotelliyritykseen. Käsiteltävässä asiassa ei ole ilmeistä, että – kun lisäksi otetaan huomioon asetuksen (EY) N:o 261/2004 9 artiklan 3 kohta (liikuntarajoitteisten henkilöiden tarpeiden huomiointi) – hotellin valinnassa olisi menetelty tuottamuksellisesti. Kanne olisi tämän vuoksi hylättävä. [alkup. s. 12]

(b) Toisaalta voidaan katsoa, että lentoliikenteen harjoittaja vastaa majoituksesta kokonaisuutena. Tällainen majoitus voisi olosuhteista riippuen olla lentoliikenteen harjoittajan omassa hotellissa, tai lentoliikenteen harjoittaja voisi tehdä majoitustarkoitusta varten sopimuksia kolmansien hotelliyritysten kanssa. Käsiteltävässä tapauksessa lentoliikenteen harjoittaja on käyttänyt hotelliyritystä omien velvollisuuksiensa täyttämiseen. Tämä johtaisi Itävallan lainsäädännön mukaan vastuuseen hotellin työntekijöiden huolimattomuudesta, ja lentoliikenteen harjoittajan pitäisi näyttää toteen se, ettei hotellin vaikutuspiirissä oleva objektiivinen puute johdu tuottamuksesta [– –]. On nimittäin niin, että myös itsenäinen yritys ja sen työntekijät voivat vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan olla henkilöitä, joita muu henkilö käyttää omien velvollisuuksiensa täyttämiseen ja joiden tuottamuksesta tämän henkilön on näin ollen vastattava [– –]. Vastuuta ei sulkisi pois myöskään se, ettei lentoliikenteen harjoittajalla olisi mahdollisuutta antaa tarkempia ohjeita hotellin työntekijöille tai valvoa heidän toimintaansa [– –].

2.6. Oberster Gerichtshofin näkemyksen mukaan voidaan kuitenkin pitää mahdollisena myös sellaista tulkintaa, että lentoliikenteen harjoittaja vastaa majoituksesta kokonaisuutena.

On totta, että asetuksen (EY) N:o 261/2004 9 artiklan 1 kohdan b alakohdassa edellytetään sen sanamuodon mukaan vain hotellimajoituksen ”tarjoamista”, mikä voisi viitata pelkkään velvollisuuteen välittää hotelli ja huolehtia majoituskustannuksista. Sanotun asetuksen tavoitteena on sen 1 perustelukappaleen mukaan kuitenkin varmistaa matkustajien suojelun korkea taso. Tällaista suojelun tasoa **[alkup. s. 13]** ei voitaisi taata, jos lentoliikenteen harjoittajaa tosiasiaa koskisivat vain nämä rajoitetut velvollisuudet. Tässä tapauksessa matkustajasta tulisi hotelliyrityksen sopimuskumppani, jonka pitäisi osoittaa puutteelliseen suoritukseen perustuvat vahingonkorvausvaatimukset tälle yritykselle. Tätä varten matkustajan käytettävissä olisi hänen kotipaikkansa tuomioistuimissa vain, mikäli uudelleenlaaditun Bryssel I -asetuksen 17 artiklan edellytykset täyttyvät (hotelliyritys suuntaa toimintaa jäsenvaltioon, jossa kuluttajalla on kotipaikka); muutoin matkustajan pitäisi nostaa kanteen hotelliyritystä vastaan uudelleenlaaditun Bryssel I -asetuksen 4 artiklan nojalla jäsenvaltiossa, jossa hotelliyrityksellä on kotipaikka. Sitä vastoin lennosta vastaavaa lentoliikenteen harjoittajaa vastaan nostettavia kanteita varten on säännönmukaisesti käytettävissä saapumispaikan tuomioistuimissa (tuomio C-204/08, *Rehder*; viimeksi C-274/16, C-447/16 ja C-448/16, *flightright GmbH ym.*), mikä helpottaa huomattavasti kanteen nostamista. Vahingonkorvausvelvollisuus ei toisaalta rasittaisi lentoliikenteen harjoittajaa kohtuuttomasti, koska se ei kuitenkaan olisi lopullisessa vastuussa vahingosta vaan voisi sopimuksensa puitteissa käyttää takautumisoikeuttaan hotelliyritystä vastaan. Koska matkustajan oli yövyttävä hänelle tarjotussa hotellissa ainoastaan lentoliikenteen harjoittajan vaikutuspiirissä olleen (joka tapauksessa objektiivisen) puutteen vuoksi, mahdollisena voidaan pitää tulkintaa, jonka mukaan ulkomailla nostettavan kanteen ja regressivaatimuksen esittämisen riski olisi lentoliikenteen harjoittajan eikä matkustajan kannettava.

2.7. Itävallan lainsäädännön mukainen vastuu riippuu näin ollen siitä unionin oikeutta koskevasta kysymyksestä, kuinka pitkälle lentoliikenteen harjoittajan velvollisuudet ulottuvat asetuksen (EY) N:o 261/2004 5 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan, luettuna yhdessä 9 artiklan 1 kohdan b alakohdan kanssa. Tähän halutaan vastaus toisella ennakkoratkaisukysymyksellä.

C. Menettelyoikeudellisia seikkoja [alkup. s. 14]

1. Ensimmäinen ja toinen kysymys eivät koske acte clair -tilanteita, eikä niitä koskevaa unionin oikeuskäytäntöä ole. Tämän vuoksi Oberster Gerichtshof on ylimmän oikeusasteen tuomioistuimena velvollinen esittämään ennakkoratkaisupyynnön.

2. Vastapuolen tekemän valituksen käsittelyä lykätään, kunnes unionin tuomioistuin on ratkaissut asian.

[--]

TYÖASIAKIRJA